

Kedves Családok!

Aki maga is így gondolja, azt szeretném megerősíteni abban, hogy nem mindegy, mit olvasnak a gyerekek.

Az olvasás nemcsak fontos tudás, amellyel ebben a még mindig a Gutenberg-galaxisban létező társadalom élhetünk, hanem fontos személyiség- és öntudatformáló erő is.

A jól kiválasztott könyvek segíthetnek a gyermekeknek, hogy keresztény, magyar, gondolkodó, érzelmeiket kifejezni és mások érzelmeit megérteni képes, belső- és külső világlátott emberekké váljanak.

Persze az identitásformáló és gondolkodtató történetek nemcsak azután hatnak rájuk, amikor már maguk olvasnak, hanem addig is, hiszen Ti meséltek nekik.

Szülői kötelességetek mesélni nekik!

Akinek mesélnek, annak gazdagabb lesz a szókincse, hamarabb és jobban beszél, színesebb lesz a kifejezőkészsége. Az élőszóban mondott, olvasott mesék nagyságrendekkel fejlesztőbbek, mint a megnézett, kész képekkel és háttérszövegekkel ügködő történetek. Hogy mit meséljete nekik?

Vegyétek elő a magyar népmesekincset, a magyar mondákat és a bibliai történeteket.

Népmeséink olyan jelnyelven beszélnek a gyerekekhez, amely aztán visszaköszön népdalainkban, népzeneinkben, népi kézművességünk motívumaiban, néphagyományunk minden rezdülésében.

Egységes műveltségről beszélünk.

Megfejtésének egyik kulcsa a népmesék jelképrendszerének megértése – s ezt a gyerekek ösztönösen megérik és értik. Amikor népmesét meséltek nekik, amikor nagybacska korukban a népmesét adjátok a kezükbe olvasásra, hozzákötitek őket a múlthoz, formáljátok magyar öntudatukat, segítetek nekik népünk jelképrendszerének megértésében és megoldási kulcsokat adtok számukra a nehéz életfeladatokhoz, amelyek felnőtt korukban várnak rájuk.

Bartók Béla nemes egyszerűséggel azt írta a népzeneéről, hogy „...ez a fajta zene tulajdonképpen nem más, mint városi kultúrától nem befolyásolt emberekben öntudatlanul működő természeti erő átalakító munkájának eredménye. Ezért ezek a dallamok a legmagasabb művészi tökéletesség megtestesítői. Valósággal példái annak, miként lehet legkisebb formában, legszerűsebb eszközökkel valamilyen zenei gondolatot legtökéletesebben kifejezni”.

Máshol ezt írja: „A népzene tehát a természet tüneménye. Mai formái olyan környékek öntudatlan alkotásának eredményei, melyek minden kulturális befolyástól mentesek. Ez az alkotás ugyanazzal a szerves szabadsággal fejlődött, mint a természet egyéb élő szervezetei: a virágok, állatok stb. Éppen ezért olyan gyönyörű, olyan tökéletes a népzene. A tiszta zenei gondolat megtestesülése, mely bámulatba ejt egyrészt a forma tömörségével és kifejezéstelenségével s az eszközök gazdaságosságával, másrészt frissességével és közvetlenségével.”

És még: „Meggyőződésemmé vált, hogy a magyar parasztembert népdalra ugyanaz az erő fakasztja, mint amely tavasszal a virágokat.”

Nyugodtan ültessétek ezt át a népi kézművességre, a néphagyomány egyéb elemeire és a népmesékre is, s adjátok ezeket a tökéletes alkotásokat gyermekeitek kezébe, meséljétek, énekeljétek nekik!

Mondáink pedig olyan példákat adnak számukra a magyar múltból, amikor hőseink, akik országunk és nemzetünk fennmaradásáért hoztak áldozatot, a közösség előrejutását fontosabbnak tartották saját céljaiknál és sokszor saját életüknél is. Ebben egyébként teljesen összecsengenek népmeséink példa- és mintaadásával.

Nem mindegy, hogy gyermeketek hőse Thomas, a gőzmozdony, vagy Szent László király, hogy magyar hőseink és keresztény szentjeink közül csak egyet említsek.

Tehát, amikor olvasmányokat kerestek gyermeketeknek, üdvös annak megfelelően döntenetek, hogy mi segíti a keresztény, magyar identitás kialakítását, a személyiség- és érzelemfejlesztést, a gondolkodtatást.

Vegyétek elő a Biblia gyermekbarát formában kiadott történeteit is. Ebből is adunk ajánlatot. És természetesen: vegyétek elő a Szentírást, olvassatok nekik belőle és törekedjete rá, hogy ők is olvassanak belőle esténként, amikor már önállóan böngészhetik.

Érdeemes szívünkre tenni és eszünkbe vésni a XX. század egyik zsenijének, a múltba és jövőbe látó Kodály Zoltánnak a szavait arról, hogy már óvodáskorban el kell elültetni a magyarság tudatalatti elemeit, mert minél mélyebbre épül a fundamentum, annál szilárdabb az épület. Kodály úgy véli, a tudatalatti magyarság első talpköve a nyelv, másik talpköve a zene, tudat alatti nemzeti vonásaink legfontosabb megalapozója a néphagyomány, elsősorban játék- és gyermekdalaival. A lélek alaprégét nem lehet kétféle anyagból lerakni – teszi hozzá.

Ezt az egyféle, biztos alapot kínáljuk gyermekeiteknek kisebb korukban.

Később pedig kinyitjuk őket a világ más részeire is.

Ezért láthatjátok, hogy a kisebbeknek szinte kizárólag magyar népmeséket, meséket, verseket, magyar szerzőket ajánlunk, s ahogy nőnek, lassan, de következetesen nyitjuk ki a kaput és gyermekek szemét a világ felé.

Mi ezt tudjuk tenni a világ sokszínűségért: olyan könyveket ajánlunk, amelyek segítenek megőrizni a világ tarka palettáján a magyar kultúrát a gyermeklelkekben, de egyben olyan ifjakat nevelünk, akik saját nemzeti műveltségük megismerése után örömmel fordulnak más kultúrák felé is.

A Búzaszem honlapon ezért adjuk közre az általunk javasolt meséket, mondákat, bibliai történeteket, filmeket, társasjátékokat, amelyek segítenek a már többször említett nevelési célokban. Filmeket persze csak ritkán nézzetek velük, mert nem használnak a képzeletnek, a képalkotásnak és a nyelvi fejlődésnek sem.

Javasolunk bőséggel irodalmat egészen 14 éves korig, kicsit azután is. Dolgozunk azon, hogy felnőtteknek is ajánljunk irodalmat.

Az „elsősorban” kategóriában azok szerepelnek, amelyeket a nemzeti kultúra továbbviteléhez és a gyermekek személyiségfejlődéséhez mindenképpen fontosnak tartunk. Ha ezeken túl vagytok, javasoljuk a „továbbá” kategóriát.

Amennyiben gyermekirodalmi folyóiratokat szeretnétek böngészni, a ma piacon lévőkből egyet tudok ajánlani, a Csodaceruza címűt.

Természetesen úgy vélem, hogy az olvasás személyes ügy. Ahogy nőnek a gyermekek, ahogy alakul személyiségük, egyre nehezebb nekik hozzájuk illő olvasmányt találni.

Remélem, hogy szépen kikerekedik majd a Búzaszem könyvtára, s ott – megismerve személyiségüket, olvasási szokásaikat, a gondokat és örömeiket, gondolatokat, amelyek foglalkoztatják őket – a gyermekeknek személyesen is ajánlhatunk majd olvasmányokat. Mindenesetre azokat a könyveket, amelyeket ebben a listában találtok, igyekszünk 2-3 példányban beszerezni, hogy kölcsönözhessek nektek.

Istenáldotta szép napokat kívánok nektek és sok örömet a könyvekben!

Göd, 2018. Szent András hava 16.

Szilárd